

stille saa Meget, at de kunne fortjene Jøden; For mig staar det nu saaledes, at den Slags Følk skulle og maa vi tage os noget Mere af. For mig staar det saaledes, at den, som har brugt sin Tid rigtig godt og gennem sit private Erhverv i Virkeligheden arbejdet for det store Fælles, han bør lilles saaledes paa sine ældre Dage, at han ikke følder det offentlige Fattigvæsen til Byrde. Det glæder mig derfor, at Lovforslaget allerede har optaget Tanken, men jeg er rigtig nok meget langt fra at være enig i, at det som her er foreslaaet, er tilstrækkeligt. Naar det nemlig blot skal være en Kommunesag at forsørge den Slags Følk, vil det blive en temmelig stor Byrde og altsaa i Virkeligheden en Førgøelse ud over det, vi alt have. Men naar det bliver det, saa møde vi her den store Mlempe, at Kommunerne ere altsor overbeholdede. Nu veed jeg ganske pift, at der er et Forslag fremme i det andet Thing, der tilhyder Kommunerne 4—4½ Million Kroner gaarlig, men her vil jeg dog paa Forhaand sige, at vel vil jeg være tilbøielig til at tage imod Tilbud til Kommuneskasserne, men naar det skal være saaledes, at de Op-gaver, vi i Virkeligheden have tiltaent. Staten, derved skulle lægges over paa Kommu-nerne, bliver det for mig lidt farligt at mod-tage de 4½ Million, saa meget mere, som jeg endnu vil sige, at ved 4½ Million i Virkeligheden fremkomme ved en indirekte Stat og for største Deelen altsaa falde paa den ubemidlede Klasse. Men dersom vi fik 4—4½ Million ind i Kommuneskasserne, saa vilde man sige: Sa, nu behøve vi ikke at tage saa stærkt fat med Hensyn til Beska-ningen, nu kunne vi give slip paa mange af disse Smaaafølk, og saa falde de dermed og-saa ud af Røglisterne. Der er noget Farligt derved, og jeg vilde derfor benytte Tiden til at advare mod de Konsekventer, der følge af Lovforslag, der ere foreslaagne i Thinget her oven paa. Kunde vi derimod faae en Alderdomsforsørgelsekasse, som høeres frem af Kommunerne med Statstilskud eller Sig-nende, er jeg overbevist om, at vi dermed vilde gjøre stor Gavn. Jeg forstaar heller ikke, at vi her i vor Tid, hvor saa mange Ideer komme frem, skulde lade os nøie med at blive staaende alene paa det gamle Grund-lag med tvungent Fattigvæsen uden i Virke-ligheden at faae en hel Del af Nutidens Principer førte ind ogsaa i denne Lovgiv-ning.

Der er ogsaa en Del Mennesker, som jeg tror, det vilde være rigtigst strax at overføre paa Staten, det er f. Ex. Døve, Sindsfuge og ikke mindst Idioter. Angaa-ende de Sidste vil jeg sige, at jeg tror,

Samfundet snarest muligt maa gjøre Alt, hvad det kan gjøre, for den Slags Mennesker, ikke alene for det enkelte Individ's Skyld, men for Samfundet selv. Thi dette, at disse Idioter gaa omkring og færdes i vore Kommuner, har — det kan jeg sige bestemt, thi jeg har Vægerne paa min Side — Ind-lydelse paa Børneskolerne; det sætter en høist uhyggelig Frugt. Vi maa derfor se snarest muligt at faae Idioterne anbragte paa saadanne Anstalter, hvortil Staten, om ikke helt, saa dog til Dels, maatte bære Ud-gifterne. Jeg kunde fortaae, at man ind-rettede dette Forhold paa en noget lignende Maade, som det nu er ordnet med Hensyn til de Idioter, der komme ind i Anstalter, idet Staten i dette Tilfælde bærer det Halve, Amtet ¼ og Kommunen ¼, men jeg ønskede dog i det Hele, at vi overførte en Del af dette paa Staten. For mig staar det saa-ledes, at en Kommune er til Dels selv no-get Skyld i, hvor Mange den faar paa Fat-tigvæsenet. Jeg siger ikke, at den fuldt er Skyld derti, men til Dels. Men den har derimod ingen Skyld i de Tilfælde, som jeg her har nævnt, at Sindsfuge, Idioter, Døve og Blinde komme paa Fattigvæsenet. Vi bør i Virkeligheden gaa ud fra det Princip, at vi ville sørge for paa alle mulige Maader at formindste Antallet af dem, der melde sig til Fattigvæsenet, for derved at skabe saa mange selvstændige Personer som muligt i vort Land. Thi jeg skulde dog tro, at det først og fremmest er ogsaa dette Things Op-gave at sørge for, at vi faae saa mange selvstændige Personer som muligt i vort Land, for at disse gjennem deres Virksom-heder omkring i de forskjellige Forhold kunne bevidst og derfor ogsaa med des større Kraft være med til at arbejde for det hele og fæl-les Bedste. Naar saaledes Kommunerne kun fik saadanne Individier at forsørge ved det tvungne Fattigvæsen, som vi desværre have en Del af, fordrutne, døve eller andre saa-danne Personer, saa er jeg vis paa, at For-holdet vilde være ordnet paa en tilfredsstillende Maade. En Fattiglov, som vi nu skulle til at give, maatte efter mine Begre-ber være en Lov, der maatte have flere Egenskaber, som den nuværende ikke har. Den første maatte være den, at Loven maatte være klar i sin Affattelse, tydelig og bestemt (Ufskyldsel). Nei, den er ikke tydelig. Der er i Dag blevet gjort opmærksom paa en Mængde Utydeligheder, som strax vilde frem-falde Opfordringer fra Sogneraadene, til at fremkomme med Resolutioner. Dersom det Forslag, som ligger paa Thingets Bord, blev til Lov, vilde det føre til, at vi fik en Skyld af Resolutioner, til Forklaring af de derti om-